

Η MoonJune Records του Leonardo Pankovics και συνεπώς οι κυκλοφορίες της μας απασχολούν τακτικά στο περιοδικό. Πρόκειται για μία μικρή αλλά ξεχωριστή εταιρεία, που εντάσσεται στο χώρο του σύγχρονου progressive (rock, jazz, fusion, world κ.λπ.), παίρνοντας άκρη από τα μεγάλα ευρωπαϊκά γκρουπ του είδους που έδρασαν στα seventies (βασικά τη σκηνή του Canterbury, αλλά όχι μόνον αυτή), εντάσσοντας στην πορεία

κερδίσει κάποιο βραβείο), το "Dictionary 2" των Ligo σε τρεις, το "Insanology" του Boris Savoldelli σε τέσσερις, το "Riot" των Tohpati Bertiga σε δύο, το "As Real as Thinking" των Machine Mass Trio σε μία, το "Metamorphic Rock" των Moraine σε δύο, το "Sh.Tg.N" των SH.TG.N σε μία, το "Hard Hat Area" του Allan Holdsworth σε μία, το "Victims of the Sky" του Copernicus σε δύο, το DVD "Live! In Prague" επίσης του Copernicus σε μία... Για κάποια απ' αυτά τα άλμπουμ έχουμε ήδη

per l'Inferno), αλλά το αποτέλεσμα της δουλειάς τους στο "Senna", μόνο με την προσφορά των καλύτερων ιταλικών γκρουπ του είδους μπορεί να συγκριθεί. Πολύ ωραίο άλμπουμ!

Η MoonJune είναι μία από τις λίγες, υποθέτω, διεθνείς εταιρείες που προβάλλουν το σύγχρονο ινδονησιακό rock. Η χώρα, που έχει πληθυσμό 240 εκατομμύρια ανθρώπους (η τέταρτη πολυπληθέστερη στον κόσμο), δεν μπορεί να μην διαθέτει μία ακμαία σύγχρονη rock σκηνή... από τη στιγμή

Όχι αμερικανικό progressive,
αλλά progressive από την Αμερική.
Από τον πάντα σε έξαρση κατάλογο
της νεοϋορκέζικης MoonJune...

Progressive από την Αμερική

[ΓΡΑΦΕΙ Ο ΦΩΝΤΑΣ ΤΡΟΥΣΑΣ]

πλείεστα όσα ηχοχρώματα (βασικά από το χώρο του αμερικανικού fusion, αλλά και των μουσικών του κόσμου, που γειτινιάζουν πάντα με τον ηλεκτρισμό του rock ή του jazz-rock). Έτσι, μέσα σε 12 χρόνια η MoonJune κατόρθωσε να φτιάξει έναν πολύ ποιοτικό κατάλογο 50 κυκλοφοριών, δίκως να «προδώσει» τα πιστεύω της. Χωρίς δηλαδή να προβεί στις γνωστές εκπώσεις, που παρατηρούνται συχνά στις μικρές εταιρείες- από τη στιγμή που εκείνες επιβιώνουν και δεν κλείνουν. Αποτέλεσμα αυτής της σταθερής τροχιάς ήταν η επιβράβευση της εταιρείας δια της παρουσίας της στα 55α βραβεία Grammy (αφορούν σε κυκλοφορίες που εμφανίστηκαν στο διάστημα 1/10/2011-30/9/2012), τα οποία και θα ανακοινωθούν τον άλλο μήνα (10/2/2013). Μπορεί, εδώ στην Ελλάδα, η βράβευση με Grammy να μην σημαίνει τίποτα το ιδιαίτερο, όμως για το πώς λειτουργούν τα μουσικά πράγματα στις ΗΠΑ σημαίνει πολλά – και μια μικρή εταιρεία, όπως η MoonJune, μόνο να κερδίσει έχει από κάποια ενδεχόμενη βράβευση. Στις δεκάδες κατηγορίες των Grammy η MoonJune κατόρθωσε εφέτος (για πρώτη φορά;) να «μπάσει» κάμποσα άλμπουμ. Να μερικά: το "Senna" των Mahogany Frog είναι υποψήφιο σε 6 κατηγορίες (έχοντας άρα τις περισσότερες πιθανότητες να

γράψει στο περιοδικό (για τα των Machine Mass Trio, Moraine, Boris Savoldelli δες τεύχος 228, 3/2012), ενώ για τα υπόλοιπα θα τα πούμε τώρα... Το "Senna" [MJR048, 2012] είναι το έκτο άλμπουμ των Καναδών Mahogany Frog (από το Winnipeg της Manitoba) και το δεύτερό τους για την MoonJune (μετά το "Do 5" του 2008). Το συγκρότημα είναι τετραμελές αποτελούμενο εκ των Graham Epp και Jesse Warkentin ηλεκτρικές κιθάρες, πλήκτρα και ακόμη τους Scott Ellenberger μπάσο, πλήκτρα και Andy Rudolph ντραμς, ηλεκτρονικά. Οι Mahogany Frog μπορεί να είναι επηρεασμένοι από τους Yes φερ' ειπείν, αλλά έχω την αίσθηση πως γράφουν πιο ενδιαφέρουσα μουσική από 'κείνους (γενικώς το λέω). Δεν θέλω να υποτιμήσω τους Yes (ίσα-ίσα μου αρέσουν πολύ στην πρώτη πλευρά του "Tales...", στο "Relayer" και σε κάποια τραγούδια από τα δύο πρώτα LP τους), αλλά, κυρίως, να δείξω το επίπεδο έμπνευσης των Καναδών, οι οποίοι παρότι κινούνται στο χώρο του complex-rock, οι συνθέσεις τους δεν είναι κουραστικές- κάτι που δεν οφείλεται μόνο και μόνο στη διάρκειά τους – το άλμπουμ αποτελείται από οκτώ κομμάτια, που απλώνονται σε 43 λεπτά-, αλλά κυρίως στο ταλέντο τους ως μουσικοί. Δεν ξέρω αν έχουν ακούσει ιταλικά prog συγκροτήματα των 70s οι Mahogany Frog (τους Balletto di Bronzo του "Ys" ή τους Biglietto

κατά την οποίαν ήταν ακμαία η σκηνή της στα sixties και τα seventies. Η τελευταία ανακάλυψη της αμερικανικής εταιρείας είναι οι Ligo, ένα τρίο (Agam Hamzah κιθάρες, Adi Darmawan μπάσο, Gusti Hendy ντραμς) που υφίσταται από το 2004 –έχοντας ηχογραφήσει ήδη ένα άλμπουμ ("Dictionary 1"), που κυκλοφόρησε, πιθανώς, μόνο στην Ινδονησία– και που τώρα έχει έτοιμη την πρώτη διεθνή κυκλοφορία του. Το "Dictionary 2" [MJR047, 2012] είναι ηχογραφημένο στην Jakarta τον Μάρτιο του '11 και αποτελεί μία από τις ωραιότερες προτάσεις (που άκουσα εσχάτως) στο χώρο του fusion. Άσος κιθαριστής ο Hamzah μεταφέρει στις συνθέσεις του γκρουπ οπωσδήποτε έναν Hendrix-οειδή αέρα, όμως δεν είναι μόνον ο Jimi, ή και άλλοι συνοδοιπόροι κιθαρίστες, που αφήνουν το... πνεύμα τους στην ηχογράφηση. Οι Ligo είναι ένα συγκρότημα με ευρύτερες αναφορές, που ξεκινούν από τον Bach και την κλασική του 20ου αιώνα (Στραβίνσκι), φθάνοντας έως τις παρυφές του κιθαριστικού psych-rock ("Bliker 3") και τον Miles Davis των seventies ("Miles away"). Το αποτέλεσμα σε κάθε περίπτωση είναι... υπεράνω υποψίας. Το "Dictionary 2" είναι ένας σπουδαίος, σύγχρονος, fusion δίσκος. Βέλγοι από την Γάνδη είναι οι SH.TG.N. Σχηματίστηκαν τον Φεβρουάριο του '09, όπως διαβάζουμε

στο site της MoonJune, και το “Sh.tg.n” [MJR046, 2012] είναι το πρώτο άλμπουμ τους – ζωντανά ηχογραφημένο στην Λιέγη τον Νοέμβριο του ’11. Το συγκρότημα αποτελείται από μέλη προηγούμενων σχημάτων, έχοντας ως leader (μάλλον), τον κιμπορντίστα Antoine Guenet (από τους Wrong Object). Οι υπόλοιποι παίκτες είναι ο τραγουδιστής Fulco Ottervanger, ο βιμπραφωνίστας Wim Segers, ο κιθαρίστας Yannick De Pauw, ο μπασίστας Dries Geusens και ο ντράμερ Simon Segers. Το

εδώ, ο μπασίστας Indro Hardjodikoro και ο ντράμερ Adityo Wibowo. Power trio είναι οι Tohpati Bertiga και αυτή τη δύναμη, που τους διακρίνει ως σχήμα, την διοχετεύουν προς ωραίες jazz-rock και fusion κατευθύνσεις. Υπάρχουν tracks στο “Riot”, που φανερώνουν τη γενικότερη μουσική γνώση (και τα ακούσματα) του Tohpati –όπως το “Middle East”, στο οποίον ο Ινδονήσιος μελωδεί... οριενταλικάς-, αλλά και άλλα που ακούγονται πιο... πεζά μέσα στην βαρβαρική μεταλλικότητα

μέσω του οποίου μπορούσε να επιτύχει το παίξιμο απαντών νωτών στην ίδια χορδή του Synth Axe. Το αποτέλεσμα το ακούμε, και γιατί όχι το απολαμβάνουμε, στο έσχατο track του “Hard Hat Area” [MJR044] που έχει τίτλο “Postlude” και που εμφανίζει τον ήχο της synth guitar του Βρετανού σε... τρισδιάστατο αποτύπωμα. Digitally re-mastered to 2011 και ξανά στα ράφια ένα σημαντικό άλμπουμ ενός πρωτότυπου κιθαρίστα. Τα ίδια βεβαίως θα ισχυριστούμε και για το επό-

ALLAN HOLDSWORTH / MAHOGANY FROG / TOHPATI

στυλ των Sh.tg.n είναι εκείνο του hard progressive. Του πολύ hard ενίοτε και του αρκούντως progressive πάντα. Βασικά, τα πολλά γίνονται από τον τραγουδιστή και τον κιθαρίστα, με το rhythm section στο ρόλο του και τα υπόλοιπα όργανα να συμπαρίστανται συνήθως σ’ ένα «πίσω» πλάνο. Επειδή πρόκειται για live το άκουσμα είναι λίγο... ακανθώδες. Κομματάκι ακατέργαστο εννοώ. Δεν ξέρω αν αυτό είναι ό,τι καλύτερο μπορεί να συμβεί σ’ ένα progressive σχήμα, αλλά, σε κάθε περίπτωση, θα ήθελα ν’ ακούσω τους Sh.tg.n και σε μια στούντιο δουλειά, επειδή έχω την εντύπωση πως ήχος τους θα είναι πιο ραφιναρισμένος (δίχως να είναι κάπως θαμμένα τα πλήκτρα και το βιμπράφωνο). Έστω κι έτσι όμως ο περφεξιονισμός του γκρουπ είναι φανερός- ακόμη και στο τελευταίο και πιο ενδιαφέρον κομμάτι του άλμπουμ τους (“Black beetle”).

Για τον ινδονήσιο κιθαρίστα Tohpati έχουμε γράψει κι άλλες φορές στο περιοδικό αναφερόμενοι στα συγκροτήματά του, τους simakDialog και τους Ethnomission. Τώρα έχουμε εμπρός μας ένα τρίτο σχήμα, επί του οποίου ηγείται ο... θρασύς κιθαριστής, τους Tohpati Bertiga. Το πρώτο άλμπουμ τους έχει τίτλο “Riot” [MJR045, 2012], είναι live στο στούντιο (με τη χρήση ελαχίστων overdubs) και πρωτοκυκλοφόρησε στην Ινδονησία το 2011 σε κάποιον Demajors. Τον Tohpati συνοδεύουν,

τους (“Upload”). Άλλα πάλι, όπως το “Rock camp”, παραθέτουν σειρές κιθαριστικών riffs (πάνω στα οποία μπορεί να στηριχθούν περισσότερα του ενός τραγούδια). Οι ιδέες του Tohpati ακολουθούν, είναι αλήθεια, τις δικές τους δαιδαλώδεις διαδρομές βγαίνοντας, συχνά, σε περιέργα ξέφωτα. Π.χ. το κομμάτι “Disco robot” ξεκινά με κάτι τυπικά μπλιμπλικία πριν παραδοθεί σ’ ένα φάνκικο μεταλλικό rock που θα μπορούσε ν’ αφορά ακόμη και στα οργανικά passages των Mother’s Finest, με το “Lost in space” να ανακαλεί, τόπους-τόπους, κάτι από την... διαστημική περιπλάνηση των Pink Floyd. Ο Tohpati βεβαίως θα είναι πάντα το ατού. Τα επόμενα δύο άλμπουμ αφορούν σε αντίστοιχες επανεκδόσεις ενός πολύ αγαπημένου κιθαριστή του Ρανκovic (και όχι μόνον αυτού βεβαίως) του Βρετανού Allan Holdsworth. Ο Holdsworth μυθικό εν ζωή όνομα για τους κιθαρίστες της ωδειακής εκπαίδευσης στην Αμερική και βεβαίως για τη βιομηχανία της κιθάρας κυκλοφόρησε το “Hard Hat Area” [Polydor] το 1993, συνεργαζόμενος με τους Steve Hunt πλήκτρα, Skúli Sverrisson μπάσο και Gary Husband ντραμς. Το άλμπουμ είναι σφόδρα τεχνοκρατικό (κινούμενο σε fusion μονοπάτια) δίδοντας την ευκαιρία στον Holdsworth να παρουσιάσει τα νέα, τότε, τεχνικά/τεχνολογικά παραφρενάλια του- βασικά έναν midi controller,

μενο άλμπουμ του, το “None Too Soon” [Polydor, 1996], που κι αυτό επανεκδόθηκε προσφάτως από την MoonJune [MJR043]. Με νέα line-up κι έχοντας δίπλα του τον Gordon Beck στα πλήκτρα, τον Gary Willis στο μπάσο και τον Kirk Congiton στα ντραμς, ο Allan Holdsworth παρουσιάζει μία σειρά «ξένων» συνθέσεων, ειδικώς προσαρμοσμένων στο δικό του Synth Axe. Κομμάτια των John Coltrane (“Countdown”), Django Reinhardt (“Nuages”), Irving Berlin (“How deep is the ocean”), Joe Henderson (“Isotope”), Lennon/McCartney (“Norwegian wood”), Bill Evans (“Very early”) και άλλων ερμηνευμένων δίχως γωνίες από ένα... μοντελοποιημένο σχήμα. Το ύφος και τα ηχοχρώματα δεν διαφέρουν στο “None Too Soon” (δεν διαφέρουν εν σχέσει μ’ εκείνα του “Hard Hat Area” εννοούμε). Ραφιναρισμένες καταστάσεις, με σημασία στην ηχητική λεπτομέρεια και βεβαίως τόνοι κιθαριστικών ανεβοκατεβασμάτων για σεμινάριο (από τα άπειρα που έχει δώσει –ακόμη και στην Ελλάδα- ο Allan Holdsworth). ■

Επαφή: www.moonjune.com